

Spreker 1

STORM: depressie en suïcidepreventie voor adolescenten in een netwerk van zorg en onderwijs

Sanne Rasing, senior onderzoeker en programmaleider STORM aanpak
Depressie Expertisecentrum Jeugd, GGZ Oost Brabant
Behavioural Science Institute, Radboud Universiteit

Depressie bij jongeren is een wereldwijd probleem voor de mentale gezondheid. Vroegsignalering en effectieve preventie op school kunnen bijdragen aan het verlagen van het risico op het ontwikkelen van een depressieve stoornis. We voerden verschillende studies uit naar de effectiviteit van depressie- en suïcidepreventie wanneer deze volledig is geïmplementeerd op het voortgezet onderwijs. De resultaten lieten effecten zien tot 24 maanden na de interventie. Echter, niet alle jongeren en ouders hebben de behoefte om aan preventie deel te nemen. Daarnaast is preventie ook nog niet voor alle jongeren passend en beschikbaar. Met doorlopend en nog steeds lopend onderzoek gericht op het dichten van de kloof tussen vroege opsporing en deelname aan de preventieve interventie, streven we ernaar om meer jongeren te bereiken met deze preventieve aanpak. Samenvattend tonen onze bevindingen het potentieel aan van het implementeren van depressiepreventie op school, maar laten ze ook zien dat verder onderzoek nodig is.

Referenties:

de Jonge-Heesen, K.W.J., Rasing, S.P.A., Vermulst, A.A. *et al.* Randomized control trial testing the effectiveness of implemented depression prevention in high-risk adolescents. *BMC Med* **18**, 188 (2020).
<https://doi.org/10.1186/s12916-020-01656-0>

Spreker 2

Autisme en perfectionisme als risicofactoren voor depressie en suïcidaliteit

Hanneke Niels, klinisch psycholoog, systeemtherapeut en promovendus
Depressie Expertisecentrum Jeugd, GGZ Oost Brabant

Zowel autisme als perfectionisme worden vaak genoemd als risicofactoren voor het ontstaan van depressie en suïcidaliteit. Het doel van deze presentatie is het beschrijven van de uitkomsten van een onderzoek naar de prevalentie van depressie en suïcidaliteit in een jonge populatie (8-16 jaar) cliënten met een autisme-spectrumstoornis en angstklachten (Wijnhoven et al., 2019). Daarnaast bespreken we de uitkomsten van een onderzoek naar de samenhang tussen perfectionisme en suïcidaliteit in een klinische populatie met depressieve volwassenen. Depressie en suïcidale ideatie spelen op jonge leeftijd al een rol bij kinderen met autisme, maar dit wordt niet altijd tijdig onderkend. Aandacht hiervoor in preventie en behandeling is van belang. Depressieve cliënten met perfectionisme die kwetsbaar zijn voor het ontwikkelen van suïcidaliteit hebben een specifiek psychologisch profiel. Diagnostiek en behandeling dienen hierop afgestemd te worden. In deze presentatie doen we suggesties voor een passend aanbod.

Referenties:

Niels-Kessels, H., Stikkelbroek, YAJ., Vermulst, A.A., van Bentum, J.S., Driessen, E.M., Spijker, J., Huibers, M.J.H., Sijbrandij, M., & Creemers, D.H.M. The relationship between perfectionism and suicidal ideation in a psychiatric outpatient sample of depressed adults: the moderating role of self-esteem, loneliness and rumination. Under review

Wijnhoven, L.A.M.W.* , Niels-Kessels, H.* , Creemers, D. H.M., Vermulst, A, A., Otten, R., & Engels, R.C. M.E. (2019). Prevalence of comorbid depressive symptoms and suicidal ideation in children with autism spectrum disorder and elevated anxiety symptoms. *Journal of Child & Adolescent Mental Health*, <https://doi.org/10.2989/17280583.2019.1608830>

*these authors contributed equally to this paper

Spreker 3

Preventie van terugval in een depressieve of angststoornis tijdens de adolescentie.

Yvonne Stikkelbroek, klinisch psycholoog, psychotherapeut, senior-onderzoeker en P-opleider GGZ Oost Brabant en Universiteit Utrecht

Terugval is een grote bedreiging van duurzaam herstel na een (eerste) depressieve of angststoornis in de adolescentie. Zelfs na volledig herstel na een behandeling van een depressieve stoornis, was er bij 46,6% (N = 88) sprake van terugval in een depressieve episode binnen 4 jaar (Curry et al., 2011). Een recente meta-analyse laat zien dat relapse preventie strategieën het risico op terugval verminderen na een depressie maar de kwaliteit van de studies is beperkt (Robberegt et al., 2023). Terugvalpreventie lijkt de potentie te hebben om de vicieuze cirkel van terugkerende depressies te doorbreken. Er konden geen studies geïdentificeerd worden naar terugvalpreventie na een angststoornis onder adolescenten.

Er wordt nader ingegaan op de predictoren van terugval, de inhoud van terugval preventieve interventies en de keuze van participanten aan het Stay Fine onderzoek. Het Stay Fine onderzoekplaats is een RCT naar terugvalpreventie na een depressieve of angststoornis in de adolescentie (13-21 jaar) door middel van een laagdrempelige, gepersonaliseerde monitoring en interventie app Stay Fine (Robberegt et al., 2022).

Literatuurverwijzing

Curry, J., Silva, S., Rohde, P., Ginsburg, G., Kratochvil, C., Simons, A., ... & Feeny, N. (2011). Recovery and recurrence following treatment for adolescent major depression. *Archives of general psychiatry*, 68(3), 263-269.

Robberegt, S. J., Kooiman, B. E., Albers, C. J., Nauta, M. H., Bockting, C., & Stikkelbroek, Y. (2022). Personalised app-based relapse prevention of depressive and anxiety disorders in remitted adolescents and young adults: a protocol of the StayFine RCT. *BMJ open*, 12(12), e058560. <http://dx.doi.org/10.1136/bmjopen-2021-058560>

Robberegt, S. J., Brouwer, M. E., Kooiman, B. E., Stikkelbroek, Y. A., Nauta, M. H., & Bockting, C. L. (2023). Meta-analysis: relapse prevention strategies for depression and anxiety in remitted adolescents and young adults. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 62(3), 306-317.